

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

AĞUSTOS 2019

HAZIRLAYAN: EKİN SAKİN

 Ekoloji
Kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

AĞUSTOS 2019

HAZIRLAYAN: EKİN SAKİN

EK Ekoloji
Kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ AĞUSTOS 2019

Hazırlayan: Ekin Sakin
Yayınlayan: Ekoloji Kolektifi Derneđi
Yayın Tarihi: Eylül 2019
Tasarım Konsept: Ahmet Öđüt
Tasarım Uygulama: Ceket Medya
Kategori: Bülten

Ekoloji
Kolektifi

EKOLOJİ KOLEKTİFİ DERNEĞİ

📍 Nergiz Sokak No: 2/5 Çankaya/Ankara

☎ +90 (312) 425 77 64 ✉ iletisim@ekolojikolektifi.org

🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 @ekolojikolektif 📘 ekoloji.kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ AĞUSTOS 2019

AĞUSTOS AYI TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

Türkiye’de ve Dünya’da Enerji Politikası, Politik Demeçler, Termik Karşıtı Mücadeleler, Kararlar ve İzin Süreçleri, Kazalar, Kirlilik ve Etkiler başlıklarında, termik santral gündemine ilişkin Nisan ayında yayınlanan haberleri derledik.

TÜRKİYE’DE VE DÜNYA’DA ENERJİ POLİTİKASI

G7 ülkelerinin ‘kömür karnesi’ yayımlandı: Kömürden arınmada gelişme var¹

G7 liderlerinin Fransa’nın Biarritz kentinde bir araya geldiği anlarda, enerji sektöründeki önemli düşünce kuruluşlarından olan E3G bu ülkelerin kömür karnesini² yayımladı. Beşinci kez yayınlanan kömür karnesi, G7 ülkelerinin elektrik üretiminde kömür kullanımının azaltılmasında ne kadar yol aldıklarını takip ediyor. Bu yılın karnesinde, özel sektörün iklim değişikliğiyle mücadelede yavaş kaldığı, ancak devletlerin ekonomilerini kömürden arındırmada gelişme kaydedildiğine dikkat çekiliyor.

Greta BM Önünde Eylem Yaptı³

İklim aktivisti Greta Thunberg BM İklim Zirvesine katılmak üzere gittiği New York’ta ABD’li öğrencilerle Fridays For Future eylemini yaptı. İsveçli iklim aktivisti Greta Thunberg, New York’taki ilk eylemini Birleşmiş Milletler binası önünde yaptı. Thunberg’in her Cuma gerçekleştirdiği Fridays For Future okul grevine ABD’li çocuklar da destek verdi.

Öğrenciler ellerinde “Siz yetişkin gibi davranmayacaksınız, biz davranacağız”, “Deniz seviyeleri yükseldikçe biz de yükseliyoruz” yazılı dövizler taşıdı. ABD’deki iklim zirvesine, uçakla ulaşımı reddettiği için okulundan bir yıl izin alarak yelkenli tekneyle yola çıkan Thunberg, 15 günlük yelkenli yolculuğunun sonunda Atlas Okyanusu’nu aşarak Perşembe günü New York’a ulaştı. Greta 24-30 Eylül tarihlerinde gerçekleşecek BM İklim Zirvesine katılacak.

1 <https://yesilgazete.org/blog/2019/08/28/g7-ulkelerinin-komur-karnesi-yayimlandi-komurden-arinmada-gelisme-var/>

2 <https://www.e3g.org/library/g7-coal-scorecard-2019-coal-finance-heads-for-the-exit>

3 <http://bianet.org/bianet/iklim-krizi/212472-greta-bm-onunde-eylem-yapti>

İstanbul'da Sıfır Gelecek Performansı: Dünyayı Kaybediyoruz⁴

İklim krizine karşı oluşan sivil inisiyatif Sıfır Gelecek, iklim krizine karşı ilk performans eylemlerini 22 Ağustos'ta Levent'te plazaların önünde gerçekleştirdi. İklim aktivistleri "Önlem almakta kaybettığımız her gün dünyada canlı türlerini ve yaşam alanlarını kalıcı olarak kaybediyoruz" dedi. Sıfır Gelecek kampanyası altında bir araya gelen kurumlar başa İstanbul olmak üzere Türkiye'den 20 Eylül Küresel İklim Grevi Günü'ne ses verecekler.⁵

Türkiye için İklim Krizi Zamanı⁶

Türkiye'nin de katılacağı BM İklim Zirvesi öncesinde, Türkiye'nin Paris Anlaşması kapsamında sunmuş olduğu iklim planına⁷ (INDC) dair önemli yeni bir bilimsel çalışma yayımlandı. İstanbul Politikalar Merkezi'nden Barış Karapınar ve arkadaşları tarafından hazırlanan ve Climate policy'de yayımlanan bu modelleme çalışması, öncelikle, en az %21 azaltım hedefi ile verilen baz senaryo projeksiyonun aşırı derecede iyimser bir ekonomik büyüme varsaydığını ifade ediyor. Analiz, azaltımın nasıl yapılabileceğini ve böyle bir azaltımın ekonomik ve sosyal etkilerini de inceliyor.

Ölümler, Elektrik Kesintileri, Eriyen Asfaltlar: İklim Krizi Ne Getirecek?⁸

Uzmanların iklim krizinin ABD'deki şehirler üzerinden yaptığı ancak tüm dünyada artacak aşırı hava olayları ve aşırı sıcak dalgalarıyla ilgili son araştırmaları felaket filmi senaryosu gibi. Maryland Üniversitesi'nin 2080 yılı için öngörüler hazırladığı rapor göre, ABD'nin Denver eyaletinin Borger ve Teksas kadar ısınacak, Philadelphia'nın daha sıcak ve kuru olacak, Tennessee ve New York gibi şehirlerde ise hissedilen sıcak 5 derece artacak.

Raporda öne çıkan başlıklar şunlar: "Tüm kentlerde ortalama sıcaklık 4.5 derece artacak.", "Kentler, kendilerinden ortalama 850 kilometre güneydeki bölgelerle benzer iklime sahip olacak.", "Sera gazı emisyonları hali hazırdaki oranlarda artmaya devam ederse tüm şehirler kaçınılmaz aşırı sıcakları yaşayacak."

Çevresel Göstergeler Raporu⁹ Yayımlandı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan Raporda çevre ile sektörler arasındaki ilişkiye, çevresel etkileri olan bazı faaliyetlerin zaman serisine, uygulanan çevre politikalarının sonuçlarına ve planlara yer veriliyor.

Birleşmiş Milletler'den Hükümetlere Çağrı: Hava Kirliliği ve İklim Değişikliğini Birlikte Ele Alın¹⁰

Geçtiğimiz hafta Hindistan'ın Yeni Delhi kentinde Temiz Hava Girişimi'ni kamuoyuna tanıtan BM Genel Sekreteri'nin İklim Eylem Zirvesi Özel Temsilcisi Luis Alfonso de Alba, "iklim ve hava kirliliği krizlerinin aynı sebeplerden kaynaklandığını ve birlikte ele alınması gerektiğini söyledi." 23 Eylül 2019'da BM Genel Sekreteri himayesinde gerçekleştirilecek İklim Eylem Zirvesi'nde sunulacak girişim; iklim değişikliğinin etkilerine karşı dayanıklılığın artırılacağı sağlık sistemlerine yönelik olarak, hava kalitesinin izlenmesi ve politikaların uygulanabilirliğinin artırılması için birçok yeni taahhüt ve yatırım planının kamuoyuna duyurulduğu girişimler arasında yer alıyor.

4 <http://bianet.org/bianet/iklim-krizi/212121-istanbul-da-sifir-gelecek-performansi-dunyayi-kaybediyoruz>

5 <http://bianet.org/bianet/ekoloji/211916-20-eylul-de-ya-sifir-karbon-ya-sifir-gelecek>

6 <http://bianet.org/bianet/iklim-krizi/211772-turkiye-icin-iklim-krizi-zamani>

7 https://www4.unfccc.int/sites/submissions/INDC/Published%20Documents/Turkey/1/The_IND_C_of_TURKEY_v.15.19.30.pdf

8 <http://bianet.org/bianet/iklim-krizi/211933-olumler-elektrik-kesintileri-eriyen-asfaltlar-iklim-krizi-ne-getirecek>

9 <https://webdosya.csb.gov.tr/db/ced/icerikler/gostergeler-2017-20190628084655.pdf>

10 <https://350turkiye.org/birlesmis-milletlerden-hukümetlere-cagri-hava-kirliligi-ve-iklim-degisikligini-birlikte-ele-alin/>

Temiz Hava Girişimi; Dünya Sağlık Örgütü, Peru ve İspanya hükümetleri, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Birimi (*Department of Economic and Social Affairs, DESA*) ile Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (*International Labour Organization, ILO*) öncülüğünde geliştirilen Sosyal ve Politik Eylem Alanları kapsamında kuruldu. Koalisyon, halk sağlığının iyileştirilmesi, eşitsizliklerin azaltılması, sosyal adaletin teşvik edilmesi ve iklimi gelecek nesiller için korurken herkes için iyi iş olanaklarını artırmayı amaçlıyor.

Almanya kömürden çıkış için 45 milyar dolar ödeyecek¹¹

Almanya'da kabine, kömürden çıkış planından etkilenecek bölgelere mali yardımı içeren yasa taslağını onayladı. Taslak, gelecek 20 yılda, çoğunlukla 2038'e kadar kömürden çıkış planından etkilenecek dört bölgeye 40 milyar euro (45 milyar dolar) yardımı öngörüyor.

Almanya Ekonomi Bakanı Peter Altmaier "Kanun ile yardımın hızlı bir şekilde akması ve başarılı bir yapısal değişimin gerçekleşmesi için yol açıyoruz" dedi.

AB azaltıyor, Türkiye ithal ediyor¹²

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre, 28 ülkeden oluşan AB'de toplam taşkömürü tüketimi 2018'de de bir önceki yıla göre yüzde 4 düşüşle 226 milyon tona geriledi. Avrupa'da taşkömürü tüketiminin en çok olduğu Almanya, Ukrayna ve Polonya'da da tüketim düzenli olarak azalıyor.

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) verilerine göre, Türkiye'de 2018'de taşkömür tüketimi yüzde 0.8 artarak 38 milyon 184 bin tona yükseldi. Son 10 yılda Türkiye'de kömür tüketimi yüzde 71 artışla 22 milyon tondan 38 milyon tona yükselirken, hükümetin teşvikiyle son yıllarda açılan termik santrallerle tüketimin daha da artması bekleniyor. Üstelik, 2018'de Türkiye toplam taşkömürü tüketiminin yüzde 97.1'ini ithal etti.

Haziran'da en fazla linyit üretildi¹³

Katı yakıtların toplam satılabilir üretim miktarlarına bakıldığında Haziran ayında 79 bin 726 ton taşkömürü ve 361 bin 188 ton taşkömürü koku üretildi. Yine 2 milyon 418 bin 321 ton taşkömürü ve 350 bin 492 ton taşkömürü koku teslim edildi. Üretimin teslimatları karşılama oranı en düşük taşkömüründe gerçekleşti. Üretilen katı yakıtların teslimatları karşılama oranı % 3,3 ile en düşük taşkömüründe gerçekleşti. Bu oran 101,9 ve taş kömürü kokunda yüzde 103,1 olarak hesaplandı.

Taşkömürü ve linyit teslimatı en fazla termik santrallere yapıldı. Katı yakıtların teslimat yerlerine göre dağılımı incelendiğinde taş kömürü teslimatının yüzde 56,3'ü termik santrallere, yüzde 21,2'si kok tesislerine, yüzde 7,2'si demir-çelik haricindeki sanayiye yapıldı. Linyit teslimatının yüzde 88,1'i termik santrallere ve yüzde 7,5'i demir-çelik haricindeki sanayiye, taş kömürü koku teslimatının yüzde 97,9'u da demir-çelik sanayisine gerçekleştirildi.

Almanya'da linyit santralleri zarar ediyor¹⁴

Sandbag düşünce kuruluşu tarafından 31 Temmuz 2019'da yayımlanan ve Almanya'daki linyitle çalışan termik santrallerin kârlılığını irdeleyen yeni raporuna göre, Almanya'daki linyit santrallerinin brüt kârı,

11 <https://www.enerjigunlugu.net/almanya-komurden-cikis-icin-45-milyar-dolar-odeyecek-33870h.htm>

12 http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ekonomi/1547112/AB_azaltiyor_Turkiye_ithal_ediyor.html

13 <https://www.enerjigunlugu.net/haziranda-en-fazla-lyinyit-uretildi-33852h.htm>

14 <https://www.enerjigunlugu.net/almanya-da-lyinyit-santralleri-zarar-ediyor-33582h.htm>

2019'un ilk yarısında, elektrik fiyatları üzerinden yapılan modellemeye göre %54 azaldı. Brüt kârları (sabit maliyetler dikkate alınmadan önce) 2018'in ilk yarısında 1109 milyon eurodan 513 milyon euroya düştü.

Almanya'nın Kömürden Çıkış Komisyonu'nun tavsiyelerinin ardından hükümet, 2022'ye kadar toplamda 3GW kapasitesi bulunan linyit santrallerinin ekonomik ömrünü doldurmadan kapatılması için şirketlerle görüşmeler başlattı. Mevcut santrallerin kârlılığı olmadığına anlaşılması, bu pazarlıkların temelini oluşturdu.

2019 Avrupa'da kömür için sonun başlangıcı olabilir¹⁵

Brüksel merkezli düşünce kuruluşu Sandbag'e göre, Avrupa'da kömür üretimi 2019'un ilk altı ayında %19 azaldı. Kuruluşun yayınladığı en son rapor, kömür yakan her Avrupa ülkesinde tüketimin azaldığına dikkat çekiliyor. Kömür kullanımındaki azalmanın boşluğunu yarı yarıya rüzgar ve güneş kapatırken, diğer %50'yi de fosil gazı kapattı. Sandbag, eğilimin yıl boyunca devam etmesi durumunda AB'nin karbon emisyonlarını 2018'e kıyasla 65 milyon ton düşürürken, AB'nin sera gazlarını %1,5 oranında azaltacağını tahmin ediyor.

Kömürden çıkışın Almanya enerji fiyatlarına yükü hesaplandı¹⁶

Almanya'nın kömürle elektrik üretiminden çıkma planının toptan elektrik fiyatlarına 2030 yılına kadar megavatsaat başına 3,30 euroya kadar ek yük getirebileceği bildirildi. Köln merkezli düşünce kuruluşu EWI'nin araştırma sonuçlarına göre, Almanya'nın 2018 yılına kadar kömürden elektrik üretimini sonlandırma planı çerçevesinde yüksek yakıt maliyeti ve pahalı elektrik ithalatı ihtiyacı nedeniyle elektrik fiyatları artacak.

Almanya, kömürden çıkış planı çerçevesinde 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarını 1990 yılına göre yüzde 62 oranında azaltarak Paris İklim Anlaşması hedeflerine ulaşmayı hedefliyor.

Rusya'nın kömür üretimi artacak¹⁷

Rusya'nın 2035 yılına kadar kömür üretimini yılda 550-670 milyon tona çıkarmayı hedefliyor. Rusya Enerji Bakanı Alexander Novak, Rusya'nın 2035'e kadar yıllık kömür üretiminin 550-670 milyon ton olmasını beklediklerini açıkladı. Novak, geçen yıl kömür üretimini 440 milyon ton olduğunu söyledi.

Hindistan kömürden elektrik üretimini arttıracak¹⁸

Hindistan Enerji Bakanlığı yetkilisi, ülkede üç yıl içinde kömürlü elektrik üretim kapasitesinin %22,4 artmasının beklendiğini açıkladı. Hindistan Kömür Konferansı'nda konuşan Enerji Bakanlığı Enerji Müsteşarı Ghanshyam Prasad, "2022'ye kadar kapasite, kömür bazlı elektrik üretimine bağlı olarak muhtemelen 238 gigawatt olacak" dedi.

Sera gazı salımında üçüncü büyük ülke olan Hindistan'da, yıllık kömür talebi Mart 2019'da sona eren mali yılda %9,1 artışla yaklaşık 1 milyar tona yükseldi.

¹⁵ <https://www.enerjigunlugu.net/2019-avrupada-komur-icin-sonun-baslangici-olabilir-33704h.htm>

¹⁶ <https://www.enerjigunlugu.net/komurden-cikisin-almanya-enerji-fiyatlarina-yuku-hesaplandi-33856h.htm>

¹⁷ <https://www.enerjigunlugu.net/rusyanin-komur-uretimi-artacak-33782h.htm>

¹⁸ <https://www.enerjigunlugu.net/hindistan-komurden-elektrik-uretimini-arttiracak-33543h.htm>

POLİTİK DEMEÇLER

Silopi Termik Santrali'nden bölgede 2 bin kişiye istihdam¹⁹

Ciner Grubu tarafından yerli kömürün desteklenmesi, istihdama dönüştürülmesi ve ekonomiye kazandırılması amacıyla yatırımı yapılan Silopi Elektrik Termik Santrali, doğrudan bin kişiye istihdam yaratılırken bu istihdamın yarısı Şırnak ve bölge illerden sağlanıyor.

Gerçekleştirdiği projelerin ülke ekonomisine yapacağı katkıyı ve yaratacağı istihdamı her şeyden çok önemseyen her durumda belirten Ciner Grubu, Silopi Elektrik Termik Santrali ile doğrudan bin kişiye istihdam, 2 bin kişiye dolaylı olarak iş imkanı yaratıyor. 3 ünite ve maden sahasında yaratılan istihdam dolaylı olarak bölgede ekonomiye katkı yaratıyor. Ayrıca paylaşımcı ve çevreci özelliği ile bu yatırım bölge sosyal yaşamına da katkı sağladığını belirtti.

¹⁹ <https://www.bloomberght.com/silopi-termik-santralinden-bolgede-2-bin-kisiye-istihdam-2231378>

TERMİK KARŞITI MÜCADELELER

Doğal Sit Alanı Karabağlar Yaylasında Kömür Araması Protesto Ediliyor²⁰

Muğla'nın Menteşe ilçesine bağlı, üçüncü derece doğal sit alanı olması sebebiyle izinsiz çivi dahi çakılması yasak olan Karabağlar Yaylası, kömür arama tehdidi ile karşı karşıya. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) tarafından kömür arama sebebiyle başlatılan sondaj çalışmasına, bölge halkı büyük tepki gösteriyor. Protestolara destek veren Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün, "Canımıza dokundular ve biz hep beraber ayağa kalktık. Muğla'da çok büyük bir hassasiyet oluştu. Türkiye'de maden kanununun Muğla merkezdeki mağduriyetini yaşıyoruz. Burada ÇED yapılmış ve ÇED raporuna gerek yoktur kararı alınmış. ÇED yapılırken bize haber vermediler. Bizim dışımızda gelişti. Sadece Muğla'da değil Türkiye'de büyük bir talan söz konusu. Ayrıca sondaj yapacağız diyorlar. 500 metre kadar derinliğe inip, sondaj yapacaklardı. Bu bölge sit alanıdır ve çalışma yapmak için izin almaları gerekli. Ancak izin dahi almamışlar ve izinsiz kazı yapılıyor. Bu da hukuka aykırı bir olay. Burada sadece geçici olarak sondaj çalışmaları durduruldu. Bu daha sonra sondajın tekrar başlayabileceği anlamına gelir. Burada ruhsatın tamamen iptal edilmesi gerekli. Yoksa sondaj durduruldu diye buna kanmamamız gerekiyor. Biz burada herhangi bir kömür aramasına ve kazı yapılmasına tamamen karşıyız. Doğanın tahrip olmasına izin vermeyeceğiz. Gözümüz gibi koruduğumuz Muğla'mızın rant uğruna, kömür uğruna talan edilmesine kesinlikle müsaade etmeyeceğiz" dedi.

Hattat Holding önünde Amasra termik santrali ve iklim eylemi²¹

İklim aktivistleri, Bartın'ın Amasra ilçesinde on yılı aşkın süredir termik santral kurmak için çalışmalarda bulunan ve bu sebeple başta Bartın Platformu olmak üzere, yöre halkı ve sivil toplum örgütlerinin büyük tepkisini çeken Hattat Holding önünde bir araya geldi. Türkiye dahil dünyanın dört bir yanında gençlerin eylemleriyle herkesi iklim için bir an önce harekete geçmeye davet ettiklerini hatırlatan eylemciler, Bartın Platformu'nun gelecek nesiller için mücadelesini selamladı. Aktivistler, "Ya sıfır karbon gelecek, ya sıfır gelecek!" diyerek, herkesi 20 Eylül'de gerçekleşecek Küresel İklim Grevi'ne destek vermeye çağırdı.

Bursa Barosu ve Bursa Tabip Odası'ndan Orhaneli Termik Santrali tepkisi²²

Özelleştirilen termik santrallere çevre mevzuatı açısından gerekli koşul ve izinleri tamamlaması amacıyla 31 Aralık 2019 tarihine kadar tanınan süre 3 yıl daha uzatıldı. Bu santraller arasında Bursa Orhaneli Termik Santrali de bulunuyor ve santralın 3 yıl daha filtresiz çalıştırılmasına, Bursa Barosu ve Bursa Tabip Odası öncülüğünde kitlesel bir basın açıklamasıyla tepki gösterildi.

Santralin bulunduğu Orhaneli Karıncalı'daki basın açıklamasında Akademik Odalar Birliği adına konuşan Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, TBMM'de Bursa milletvekillerinden 10'unun kabul oyu verdiği yasal düzenlemenin, başta Orhaneli civarı olmak üzere Bursa'da yaşayanların sağlığını tehdit eder nitekte olduğunu söyledi.

²⁰ <https://www.iklimhaber.org/dogal-sit-alani-karabaglar-yaylasinda-komur-aramasi-protesto-ediliyor/>

²¹ <https://yesilgazete.org/blog/2019/08/30/hattat-holding-onunde-amasra-termik-santrali-ve-iklim-eylemi/>

²² <http://www.bursadabugun.com/haber/bursa-barosu-ve-bursa-tabip-odasi-ndan-orhaneli-termik-santrali-tepkisi-1167170.html>

Eskişehir’de termik santral projelerine karşı eylem: Ölüler altın takamaz²³

Kaz Dağları’nda yapılan maden çalışması ve ağaç katliamı ile Eskişehir’e yapılması planlanan termik santral projesine tepki gösteren Eskişehirli, Eskişehir Demokrasi için Dayanışma Platformunun çağrısı ile bir araya geldi. Haller Gençlik Merkezi yanında bulunan parkta yapılan açıklamanın ardından forum düzenledi. Basın açıklaması ve foruma CHP Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve İYİ Parti Eskişehir Milletvekili Aslan Kabukçuoğlu da katıldı.

“Ölüler Altın Takmaz #KazDağlarınaDokunma” ve “Kömürlü Termik Santral İstemiyoruz” yazılı pankart açan Eskişehirli, “Benim köyüm, ilçem, şehrim değil ne diye karışayım durup dururken rahatımı bozayım demek, ateşin size ulaşacağı güne kadardı. Birlikte olursak bu ateşi hep birlikte söndürebiliriz. Ayrırırsak hepimiz bu yangınla birlikte bize layık gördükleri şeye dönüşeceğiz” dedi.

²³ <https://www.evrensel.net/haber/382802/tbb-termik-santrallere-cevre-yukumlulugunden-3-yil-muafiyet-getiriliyor>

KARARLAR VE İZİN SÜREÇLERİ

Agonya'nın bereketli topraklarına kömür madeni!²⁴

Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından, Yenice'nin Hıdırlar Köyü sınırlarında yer alan 1229,73 hektarlık ruhsat alanının 27,65 hektarlık kısmında kömür ocağı üretim faaliyeti planlanıyor. Söz konusu alanla ilgili ÇED süreci başlatılırken, gözler Çanakkale Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından verilecek ÇED kararına çevrildi. Proje kapsamında sahaya üç ayrı ulaşım planlaması yapılıyor. Hem Çanakkale-Yenice-Örencik güzergahı üzerinden, hem de Balya-Pazarköy-Örencik veya Edremit-Kalkım-Örencik üzerinden de yapılabilecek. 10 yıl süreli işletme ruhsatı verilen proje alanı içerisinde mülkiyeti özel şahıslara ait taşınmazlar bulunuyor. ÇED sürecinin olumlu sonuçlanması durumunda Kömür İşletmeleri A.Ş. ile mülkiyet sahipleri arasında satın alma/kiralama sözleşmesi yapılacağı öğrenilerken, ruhsat alanının 27,65 hektarlık kısmında yeraltı (kapalı) ocak işlemeciliği yöntemi ile çalışma yapılması planlanıyor. Yer altı yöntemi ile yılda 30 bin ton kömür üretimi yapılacağı öngörülürken, üretilecek olan kömürün, katı yakıt ihtiyacında kullanılmak üzere sevk edileceği belirtiliyor.

Doğrubey Madencilik Kırklareli'de kömür kapasitesini arttıracak²⁵

Doğrubey Madencilik Kırklareli'nin Pınarhisar ilçesinde kömür üretimini 50 bin tondan 200 bin tona çıkaracak ve beş sondaj ile kömür arama çalışması yapacak. 750 bin lira değerindeki proje kapsamında 140 hektarlık kömür ocağı alanında artış yapılmaksızın kömür üretiminin 50.000 ton/yıldan 150.000 ton/yıllık artış yapılarak 200.000 ton/yıla çıkarılması planlanıyor. Ayrıca, Mevcut kömür ocağı kırma eleme tesisine ek 2.Kırma eleme tesisinin kurulması ve her bir kırma eleme tesisinin kapasitesinin 100.000 ton/yıl olacak şekilde toplamda kömür kırma eleme tesisleri kapasitenin 200.000 ton/yıl olması hedefleniyor.

"Bartın ve Amasra halkı yine haklı çıktı" "ÇED olumlu" kararı iptal edildi²⁶

Hattat Enerji ve Maden A.Ş (HEMA) tarafından Amasra'ya kurulması planlanan termik santralle ilgili sıcak bir gelişme daha yaşandı. Bartın Platformu santralle ilgili verilen "ÇED olumlu" kararını Danıştay'a taşımış, Danıştay'da da geçtiğimiz aylarda kararın bozulmasına karar vermişti.

Platform, termik santralle ilgili verilen bu zafer niteliğindeki kararı Amasra'da yaptığı basın açıklamasıyla tüm Bartın ve Amasra halkına duyurmuştu. Santralle ilgili "ÇED olumlu" kararının bozulmasının ardından bir karar da termik santralin bir parçası olan Kömür Hazırlama Tesisi diğer adıyla lavar tesisiyle ilgili geldi. Platform, tesisiyle ilgili Zonguldak İdare Mahkemesince verilen "ÇED olumlu" kararını temyize taşıırken Danıştay, 6. Daire kararı bozdu. Zonguldak İdare Mahkemesi bu kararın da Danıştay tarafından bozulmasıyla daha önce verdiği "ÇED olumlu" kararını iptal etti.

²⁴ <http://www.canakkaleolay.com/Agonya-39-nin-bereketli-topraklarina-kom-47215>

²⁵ <https://www.enerjigunlugu.net/dogrubey-madencilik-kirklarelide-komur-kapasitesini-arttiracak-33787h.htm>

²⁶ <http://www.bartinpusula.com.tr/haber/1126/bartın-ve-amasra-halkı-yine-haklı-çıktı-çed-olumlu-kararı-iptal-edildi.html>

Ankara Nallıhan'da kömür üretilecek²⁷

Ankara İli, Nallıhan İlçesi, Beydili Mahallesi sınırları içerisinde 20063197 Ruhsat numaralı IV. Grup maden sahasının 47 hektarlık kısmında Mehmet Akyüz tarafından yerüstü üretim yöntemi ile kömür çıkarılması planlanıyor. Yaklaşık bir milyon lira değerindeki proje kapsamında, ortalama 0,6-1,5 metre kalınlığında 7 adet kömür damarı tespit edilen sahada yılda toplam 200 bin metreküp malzeme iş makineleri ile yerinden sökülecek. Yerinden sökülen malzemenin içeriğinde ortalama %10 oranında kömür, %90 oranında dekapaj malzemesi çıkarılacak.

Ocaktan çıkarılan kömür 8846 metrekarelik alanda kurulacak olan yılda 20.000 metreküp kapasiteli 3 kademeli Eleme Tesisinde boyutlandırılarak (toz, fındık, ceviz) 19 bin metrekarelik stok alanına sevk edilecek. Stoklanan boyutlandırılmış kömür ise piyasanın ihtiyacına göre satışa sunulacak.

Termik santral için AYM'ye başvurular²⁸

İzmir'in Aliğa ilçesindeki İzmir Demir Çelik Sanayiine ait İzdemir Enerji Santrali- II adlı termik santrali durdurulması yönünde daha önce defalarca mahkemeye süreci başlatan Ege Çevre ve Kültür Platformu (EGEÇEP), dosyayı bu kez Anayasa Mahkemesi'ne taşıdı. EGEÇEP dönem sözcüleri Alime Mitap ve Hüsnü Dilli'nin yazılı olarak paylaştığı basın açıklamasında, EGEÇEP ve 43 yurttaşın Avukat Arif Ali Cangı'nın hazırladığı dosya ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurduğu belirtildi.

²⁷ <https://www.enerjigunlugu.net/ankara-nallihanda-komur-uretilecek-33841h.htm>

²⁸ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/termik-santral-icin-aymye-basvurdular-245428h.htm>

KAZALAR, KİRLİLİK VE ETKİLER

***Kömürlü Termik Santral'ler Alpu ovasında Obruklar oluşturuyor!*²⁹**

TMMOB Jeoloji mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi'nin yapılan açıklamada son yıllardaki obruk oluşumlarına dikkat çekildi; "Konya yöresinde 600 adet üzerinde oluşan obruklar son zamanlarda oluşmaya başlamıştır. Özellikle Sivrihisar Sığırcık ve Kaldırım Mahallelerinde halkın gizlemesine rağmen görülen 6-7 adet obruğun olduğu tespit edilmiştir. Yeraltılarının fazla kullanılması sonucu seviyelerinin düşmesi ile boşluklar üzerlerinde bulunan toprağı taşıyamamakta ve çökmeye neden olmakta ve obruklar oluşmaktadır. Alpu'da kurulması düşünülen Kömürlü Termik Santral'de yer altı sularını hoyratça kullanacağından dolayı Santral kurulması durumunda Alpu ovasında da Obruklar oluşacaktır."

***'Termik santral ve madenler Eskişehir'i çökertecek'*³⁰**

Eskişehir'de verimli tarım arazilerine sahip Alpu Ovası'na yapılması planlanan kömürlü termik santral projesinde 7'nci ihaleye katılan şirket olmadı fakat ihale süreci ve bölgedeki sondaj çalışmaları devam ediyor. Çevre örgütlerinin tepki gösterdiği termik santral projesinin akıbeti belirsizliğini korurken Murat Dağı'nda siyanürle altın-gümüş madeni kurulma çalışmaları ile Beylikova, Sivrihisar ve Mihalıççık ilçelerini kapsayan binlerce ağacın kesileceği demir, magnezit ve nikel madeni projeleri de çevrecilerin gündeminde.

Üç farklı projeye Eskişehir'in ekolojik dengesinin zarar göreceğini belirten çevre örgütü temsilcilerine göre projeler hayata geçerse su kaynakları ve tarım arazileri yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak ve yaşam alanları daralacak. Eskişehir Kent Konseyi Başkanı Nuray Akçasoy, "Bu üç proje de şehrin tüm yapısını ve dengesini bozacak. Hem ekonomik açıdan hem de sosyal açıdan Eskişehir'i çökertecek" dedi.

***Termik santral bir köyü yok ediyor: "Köydeki 100 kişiden 90'ı kanser"*³¹**

Muğla'da Bereket Enerjiye ait Yatağan Termik Santrali'ne kömür sağlayan maden ocaklarının doğa, tarım ve tarih kıyımı hız kesmeden sürüyor. Yatağan'da termik ve madenler yüzünden 5 köy taşındı. Ancak köylüler topraklarını terk etmek istemiyor. Madenlerin hafriyatlarının Kaltun'da mezarlıkların üzerine döküldüğünü aktaran köylüler yakınlarının mezarlarının yok olduğunu söylüyor. Bölgede yaşayan kadınlar topraklarına sahip çıkma kararlığında. Süreçleri ve projeyi bölge halkına anlatmak için Hisarardı Mahallesi'nde kadınların katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildi.

Yöre sakinleri, Köyde kanser oranlarının arttığına, ağaçların ve toprağın verimliliğinin önemli oranda azaldığına, halk sağlığının kötüye gittiğine dikkat çekti.

Muğla Yatağan'da Turgut ve Hacıbayramlar köyleri yakınlarında planlanan yeraltı kömür işletmeciliği projesi için geçtiğimiz günlerde 'ÇED gerekli değil' kararı verildi. Kararın ardından başlayan dava süreci devam ederken eski adı Lagina olan ve antik kent özelliği taşıyan Turgut köyü yok olma tehlikesiyle karşı

²⁹ <https://www.haberler.com/eskisehir-collesme-risk-haritasinda-12373147-haberi/>

³⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2019/08/08/termik-santral-ve-madenler-eskisehiri-cokertecek/>

³¹ <https://t24.com.tr/haber/termik-santral-bir-koyu-yok-ediyor-koydeki-100-kisiden-90-i-kanser,833445>

karşıya.Son olarak DSİ'nin Yatağan bölgesine verilen içme suyunun 13 katına denk gelen kaynak suyunu termik santrale kiraladığı ortaya çıktı. Yapılan protokole göre Yatağan Termik Santrali 10 yıl boyunca Dipsiz Kuyuları'ndan su alabilecek.

Binlerce yıllık Lagina Antik Kenti ile iç içe bir yaşam süren Turgut Mahallesi, termik santrale karşı uzun süredir mücadele ediyor. Her geçen gün alanını genişleten santrale kömür sağlayan ocaklar onlarca köyün, on binlerce zeytin ağacının yanı sıra birçok tarihi eseri tahrip ederek büyüyor.

“Silopi’de Termik Santrale herkes karşı ama hiç kimse konuşamaz!”³²

Silopi halkının santrale karşı güçlü bir karşı koyuş yaptığını belirten Belediye Eş Başkanı Süleyman Şavluk, “Santral Cudi’den çıkarılan kömürle çalıştırılıyor. Hem doğayı, hem de canlı yaşamını katlediyor. Bu santral sadece bir yıl içerisinde 511 insanın canına mal oldu bu bölgede. Bu santralin sadece bu işi yapanın cebini doldurmasının ötesinde bölgeye hiçbir yararı yok. Düşükler, tansiyon, kanserler uçmuş. Her evde bir kanser hastası var” ifadelerinde bulundu.Santralden önce geçimlerini meyve ve sebzedden sağladıklarını belirten Şavluk, “Şimdi dalında çürüyor. Biz hakkımızı aramaktan vazgeçmedik. Bu santrale karşı mücadelemizi sürdüreceğiz. Bütün halkımıza çağrımız gelin demokratik hakkımızı kullanalım, sesimizi yükseltelim. Toplumun tümünü etkileyen bir sorun bu. Askerin de, polisin de memurun da. Bütün insanlara çağrı yapıyoruz; Gelin gücümüzü birleştirelim, bu soruna karşı demokratik sesimizi yükseltelim.” dedi.

Silopili Mesut Değer, Silopi halkı Silopi Termik Santraline karşı ama “Konuşursam akşam ifadeye çağırıyorlar, maaşımdan olurum” diyerek tedirginliğini ifade etti. Sait Değer³³ ise“Biz burada unutulmuşuz. Tınne köy olmuştuk! Kimsenin haberi yok ne çektiğimizden. Ne acılar gördüğümüzden. Bu köyde genç yaşta ölen bir sürü insan var ama kimsenin haberi yok. Amcam dağ gibi adamdı. Ankara’ya, Batman’a, Diyarbakır’a birçok yere doktora götürdüm. Doktorlar hastalığını bile bulamadı. Ankara Numune Hastanesinde vefat etti. Amca oğlum da gençti, o da aynı şekilde öldü!” (...) Burada ilk kurulduğunda filtre takılacaktı. Başlarda takıldı da. Zararı azdı o zamanlar. Sonra büyüdü santral. Büyüdükçe filtreler çalıştırılmamaya başlandı. Sadece denetleme geldiğinde çalıştırılıyordu. Bir süre sonra köyde hastalıklar arttı. Kadınlar da düşükler korkunç bir şekilde çoğaldı. Sakat doğumlar, yarı insan yarı başka bir şeye benzeyen bebekler doğdu. Hayvanların ölümleri başladı. Oysa termik santralden önce binde bir olan bir olaydı bu” dedi.

A Termik Santralinde iş kazası: 2 işçi yaralı³⁴

Sabah saatlerinde mekanik atölyede yapılan onarım sırasında oksijen tüpünün alev alması sonucunda Enes Can (25) ile Halil Çember (47) adlı işçiler yaralandı.

Kurum ambulansları ile Elbistan Devlet Hastanesi’ne kaldırılan işçilerin hayati tehlikesinin bulunmadığı öğrenildi. Jandarma olayla ilgili soruşturma açtı.

³² <https://www.evrensel.net/haber/385696/silopide-termik-santrale-herkes-karsi-ama-hic-kimse-konusamaz>

³³ <https://www.evrensel.net/haber/385667/termik-santral-kiskacindaki-silopi-tinne-koy-olma-yolunda-2>

³⁴ <https://www.elbistanolay.com/haber/3004178/a-termik-santralinde-is-kazasi-2-isci-yarali>

AKP'linin başkanı olduğu santral çamur saçıyor³⁵

Sivas'ta Kangal Termik Santrali'nin atık su deposunun patlamasıyla çamurlu atık sular 29 Temmuz'dan bu yana Tohma Çayı'na ve çevreye yayılıyor.

Özelleştirme sonucu AKP Karaman Milletvekili Recep Konuk'un başkanlığını yaptığı Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği'ne (PANKOBİRLİK) bağlı Konya Şeker Sanayi ve Ticaret tarafından 14 Ağustos 2013 tarihinde 985 Milyon dolara alınan termik santralin atık sularının toplandığı havuz patladı. Kangal Termik Santrali'nin deposundan yayılan suların kirlettiği çayı kullanan çok sayıda çiftçi tarım arazilerini sulayamadı. Sivas'ın 30 'dan fazla köyün yararlandığı ve Kangal ilçesinden başlayarak Malatya'da Karakaya Barajı'na dökülen Tohma Çayı'nda balık ölümleri de yaşandı.

³⁵ <https://www.birgun.net/haber/akp-linin-baskani-oldugu-santral-camur-saciyor-263728>

📍 Nergiz Sokak No: 2/5 Çankaya/Ankara 📞 +90 (312) 425 77 64

✉ iletisim@ekolojikolektifi.org 🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 [@ekolojikolektif](https://twitter.com/ekolojikolektif) 📘 [ekoloji.kolektifi](https://www.facebook.com/ekoloji.kolektifi)

📍 Nergiz Sokak No: 2/5 Çankaya/Ankara 📞 +90 (312) 425 77 64

✉ iletisim@ekolojikolektifi.org 🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 [@ekolojikolektif](https://twitter.com/ekolojikolektif) 📘 [ekoloji.kolektifi](https://www.facebook.com/ekoloji.kolektifi)